

ЗИМОВА НАУКОВА ШКОЛА

Психосоціальна підтримка державних службовців,
які потрапили в екстремальну ситуацію в умовах війни

16 лютого 2023 року

ТЕМАТИЧНА ЗУСТРІЧ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНИХ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І
ЧОЛОВІКІВ У ПУБЛІЧНІЙ СЛУЖБІ

Модератор:

Литвин Наталія Анатоліївна, професор кафедри службового та медичного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор

**"Якщо треба добре
сказати - треба покликати
чоловіка.
Якщо треба зробити -
треба покликати жінку"**

Маргарет Тетчер

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

- рівних можливостях при прийнятті на державну службу та обранні на виборні посади

- рівних можливостях при просуванні кар'єрними сходами та в оплаті за однаково виконану роботу

Global Gender Gap Індекс країн Всесвітнього економічного форуму

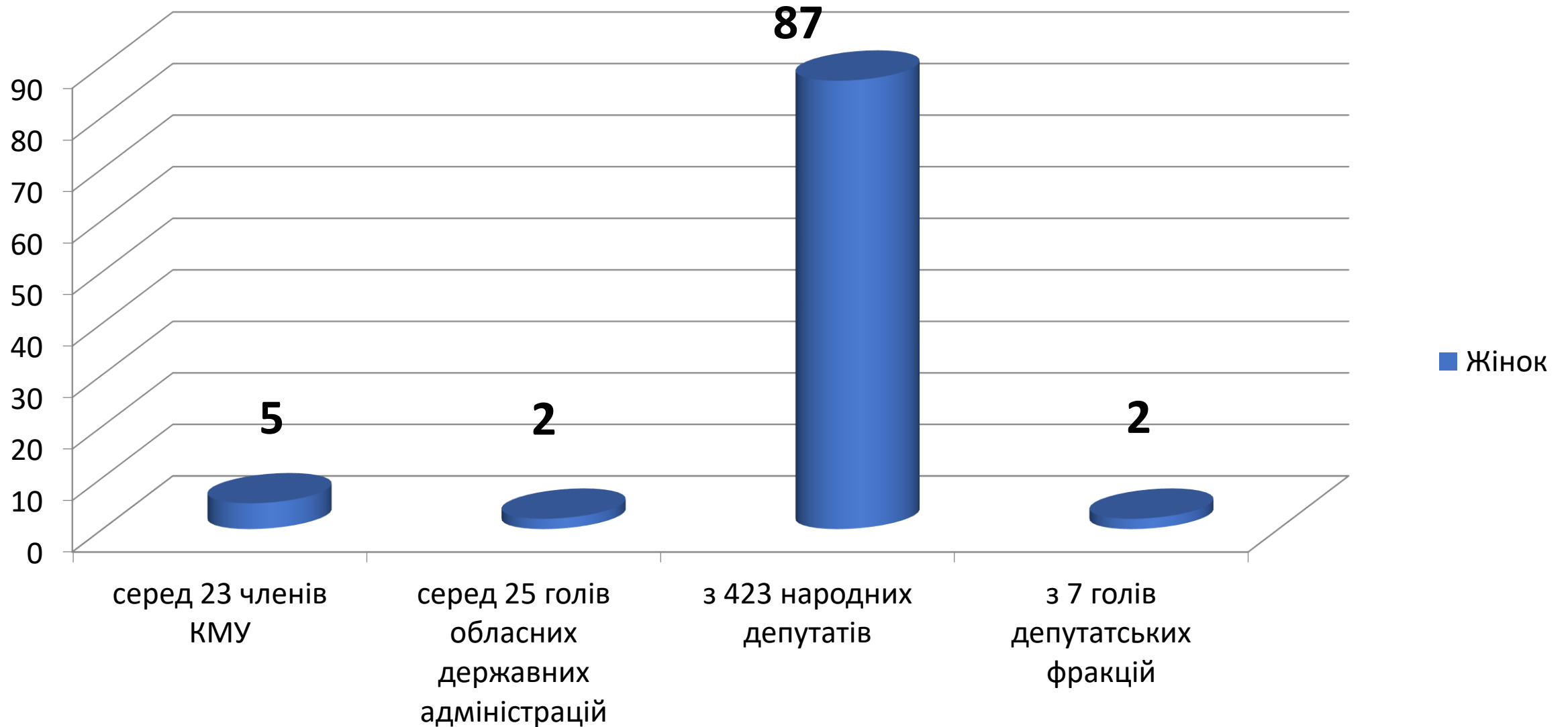
Iceland is the most gender-equal country in the world for the 12th time. The top 10 includes:

Rank	Country	Gender gap closed to date
1	Iceland	89.2%
2	Finland	86.1%
3	Norway	84.9%
4	New Zealand	84.0%
5	Sweden	82.3%
6	Namibia	80.9%
7	Rwanda	80.5%
8	Lithuania	80.4%
9	Ireland	80.0%
10	Switzerland	79.8%

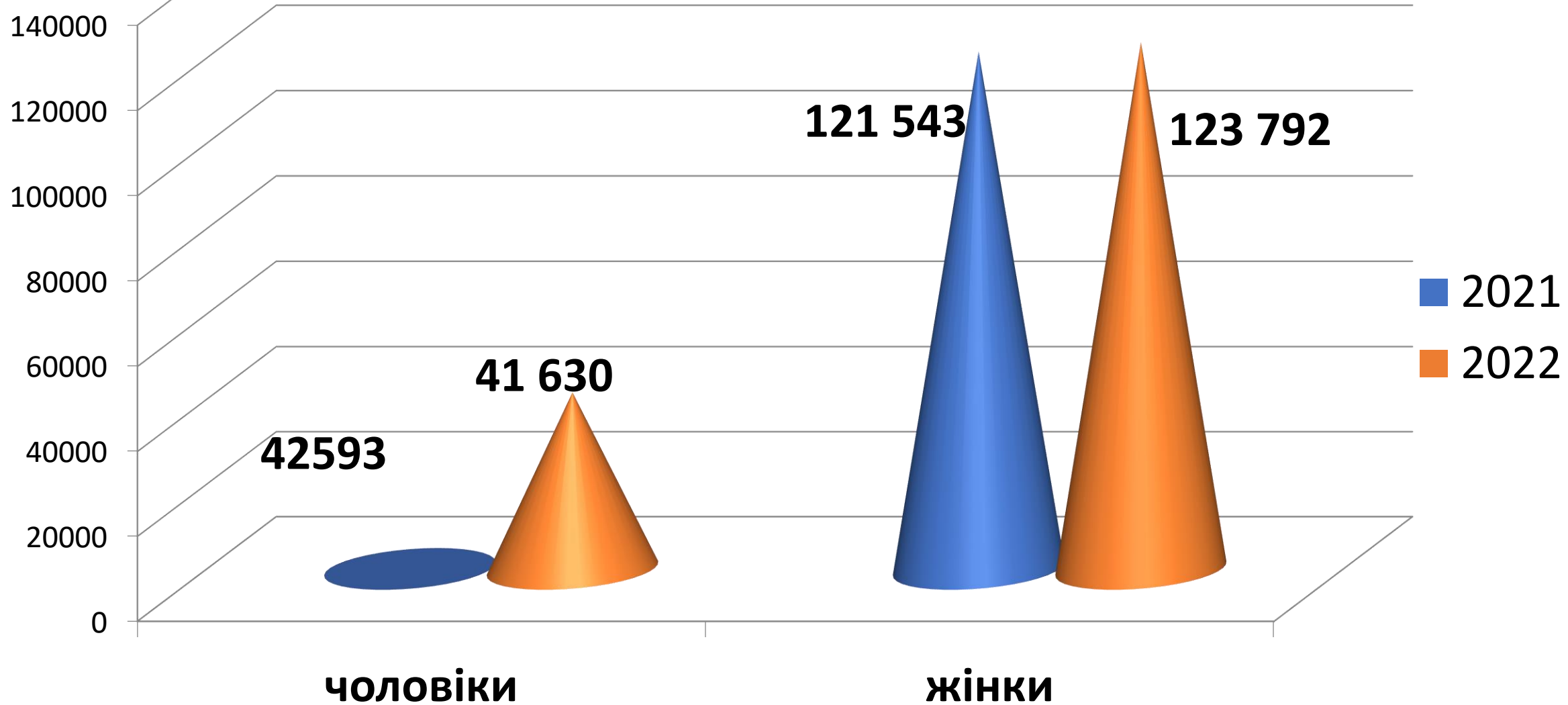
58	Bahamas	0,725	0,725	3	+0,005	n/a
59	Colombia	0,725	0,725	-37	-0,034	+0,020
60	Israel	0,724	0,724	4	+0,006	+0,035
61	Bolivia	0,722	0,722	-19	-0,012	+0,089
62	Peru	0,721	0,721	4	+0,007	+0,059
63	Italy	0,721	0,721	13	+0,014	+0,075
64	Timor-leste	0,720	0,720	53	+0,058	n/a
65	Bangladesh	0,719	0,719	-15	-0,006	+0,092
66	Uganda	0,717	0,717	-1	-0,000	+0,037
67	Honduras	0,716	0,716	-9	-0,006	+0,068
68	Cape Verde	0,716	0,716	-16	-0,009	n/a
69	Mongolia	0,716	0,716	10	+0,010	+0,034
70	Chile	0,716	0,716	-13	-0,007	+0,070
71	Botswana	0,716	0,716	2	+0,006	+0,026
72	United Arab Emirates	0,716	0,716	48	+0,060	+0,124
73	North Macedonia	0,715	0,715	-3	+0,004	+0,017
74	Ukraine	0,714	0,714	-15	-0,007	+0,034
75	Poland	0,713	0,713	-35	-0,023	+0,033
76	Bosnia and Herzegovina	0,713	0,713	-7	+0,001	n/a
77	Slovak Republic	0,712	0,712	-14	-0,007	+0,036
78	Czech Republic	0,711	0,711	-	+0,004	+0,039

За даними Держстату України

Жінок

Недопредставлення за гендерною ознакою за даними Національного агентства України з питань державної служби

Випадки дискримінації за результатами персональних і колективних звернень військовослужбовців та працівників Збройних Сил України до радників з гендерних питань у першій половині 2022 року

- 1. Відсутність засобів індивідуального захисту та особистої гігієни жінок-військовослужбовців.**
- 2. Тимчасове усунення жінок від виконання завдань за призначенням чи виконання посадових обов'язків без їх згоди.**
- 3. Переведення жінок-військовослужбовців без їх згоди в інші військові частини, де проходження служби було пов'язане з меншими ризиками для життя і здоров'я.**
- 4. Скарги військовослужбовців-жінок про важкість або неможливість поєднувати виконання обов'язків військової служби і обов'язків по догляду за неповнолітніми дітьми.**
- 5. Низький рівень культури особового складу Збройних Сил України.**
- 6. Сексуальне домаганнях у ланці керівник-підлеглий.**

ЗАХОДИ ПРОТИДІ ДИСКРИМІНАЦІЇ В ОБОРОННІЙ СФЕРІ

---

1. Психологічний супровід військовослужбовців протягом військової служби.
2. Консультативно-інформативна робота, яка повинна проводитись з ґендерних питань у військових частинах.
3. Соціальний захист та матеріальна підтримка військовослужбовців з урахуванням особливих потреб військовослужбовців-жінок.
4. Проведення освітніх заходів, спрямованих на підвищення рівня загальної культури військовослужбовців.
5. Розробка порадників, посібників, пам'яток для задоволення потреб Збройних Сил України та максимальне їх поширення по військах.
6. Проведення соціологічних опитувань.

Основні причини, що спонукають жінку до обрання військової служби:

задовільне грошеве утримання;

можливість самореалізації в армійських умовах;

отримання спеціальності, освіти для подальшого цивільного життя після звільнення з армії;

почуття соціальної захищеності (постійний заробіток, речове, медичне забезпечення, гарантована оплачувальна відпустка тощо).

Випадки дискримінації жінок у парламенті

---

1. Стереотипи про «місце жінки не в політиці, а на кухні і з дітьми».
2. Сексизм у професійному спілкуванні та ставленні.
3. «Скляна стеля» у кар'єрному зростанні.
4. Стереотип, що «жінки – слабка стать».
5. Харасмент - це форма дискримінації, яка включає будь-яку небажану та настирливу фізичну і словесну поведінку, що ображає або принижує людину або порушує недоторканність її приватного життя.

З метою забезпечення принципу гендерної рівності у парламенті доцільно поділити реформування політичної системи щодо забезпечення гендерного паритету на такі етапи:

- **Перший етап** - процес реформування законодавчої системи
- **Другий етап** – контроль за виконанням положення про резервування місць у парламенті для жінок
- **Третій етап** - впровадження спеціальних освітніх програм

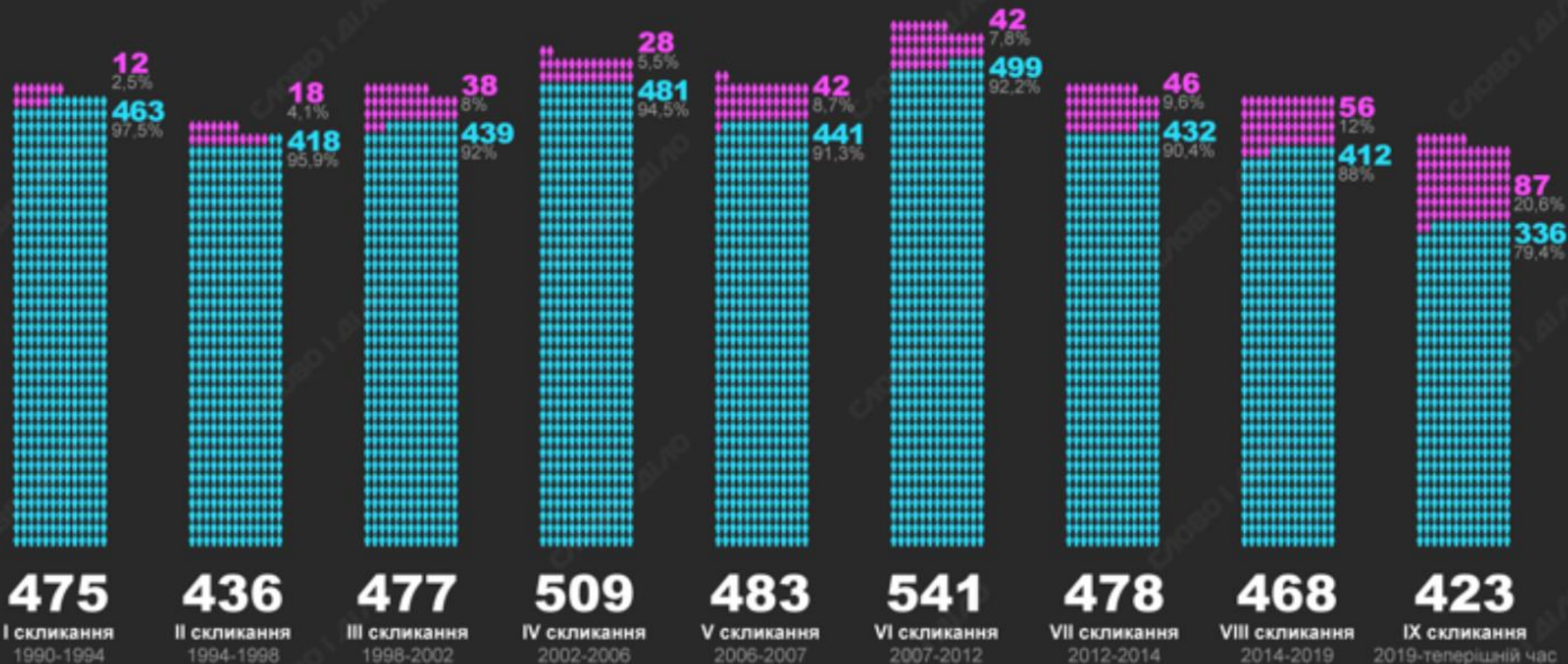
ГЕНДЕРНИЙ СКЛАД ВРУ У 1990-2020 РОКАХ

Чоловіки
у % до загальної кількості

Жінки
у % до загальної кількості

Загальна кількість депутатів протягом

Дякую за увагу!

